

Notitie : Quickscan flora en fauna ‘Royal Flora Holland’ te Bleiswijk

Datum : 9 april 2018
 Opdrachtgever : ULP Bleiswijk A B.V. p/a SCP Management B.V.
 Projectnummer : P00405
 Opgesteld door : ir. M.J.I.C. van de Schoot
 Interne controle: : ing. M. Koen

Voor alle ruimtelijke ontwikkelingen geldt dat deze in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid moeten worden uitgevoerd. In het kader van een bestemmingsplanwijziging ten behoeve van de herontwikkeling van de locatie van de oude veiling van Royal Flora Holland, is door middel van een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan) een beoordeling gemaakt van de mogelijke effecten die het plan kan hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Omtrent houtopstanden is de voormalige nationale Boswet eveneens in de Wet natuurbescherming opgenomen. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Werkwijze quickscan flora en fauna

In de quickscan zijn de gevolgen van de ruimtelijke ingreep afgezet tegen de aanwezige natuurwaarden vanuit de Wet Natuurbescherming en planologisch beschermde natuurwaarden. Deze werkwijze vloeit voort uit de brochure ‘Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen’ van het Ministerie van Economische Zaken van december 2016.

Om een beeld te krijgen van de natuurwaarden is op 4 april 2018 van circa 12:30 – 14:00 door een ecooloog van BRO¹ een verkennend veldbezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving hiervan. Het was 13°C, zwaar bewolkt maar zonder neerslag, met windkracht 3 uit het zuidzuidwesten. Tijdens het veldbezoek is gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten op basis van het aanwezige habitat en nest/verblijfsmogelijkheden. Daarnaast is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van ‘expert judgement’ nagegaan welke beschermde

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek.

planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen en nabij het plangebied en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Zuid-Holland geraadpleegd. Aan de hand van het verkennende onderzoek is vervolgens beoordeeld welke beschermde soorten daadwerkelijk voor (kunnen) komen binnen het plangebied en is er vervolgens een inschatting gemaakt van de effecten van de ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden.

Planbeschrijving

Het plangebied is gelegen ten noorden van Bleiswijk, een dorp in de gemeente Lansingerland. Het ligt centraal in Zuid-Holland, iets ten zuiden van de kruising van de A12 met de N209, op het industrieterrein de Klappolder. In figuur 1 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1. Topografische kaart ligging van het plangebied (1:50.000)

Huidige situatie

Het plangebied bestaat momenteel uit het kantoor van Royal Flora Holland en de bijbehorende veilinghallen en het distributiecentrum.

In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

Toekomstige situatie

Alle gebouwen binnen het plangebied worden gesloopt. Hiervoor in de plaats wordt een nieuw centrum gebouwd (figuur 9).

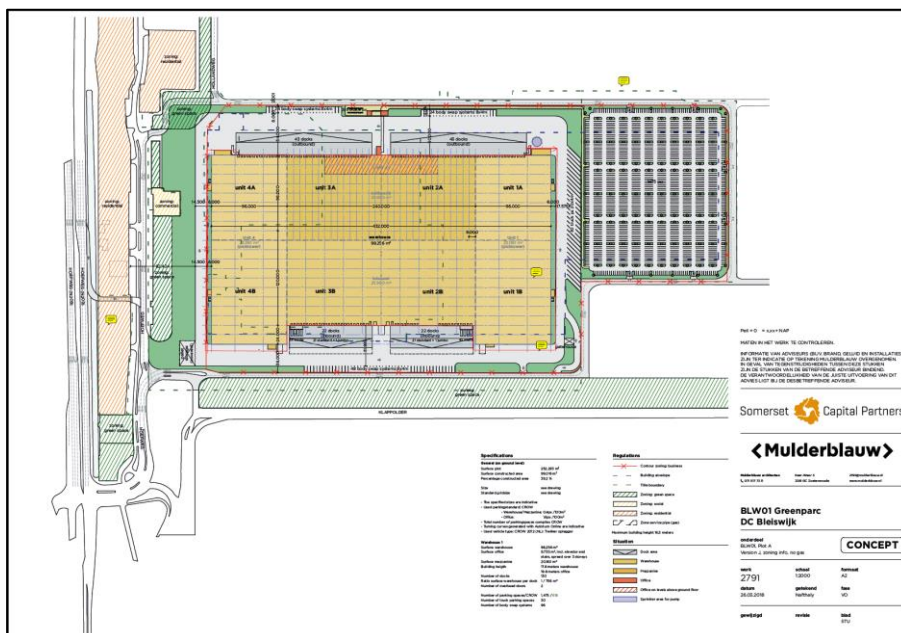
Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving

Figuur 3. Kantoorgebouw in westen plangebied

Figuur 4. Kantoorgebouw en laad- en losperrons aan noord-zijde plangebied

Toetsing gebiedsbescherming

Wettelijke gebiedsbescherming

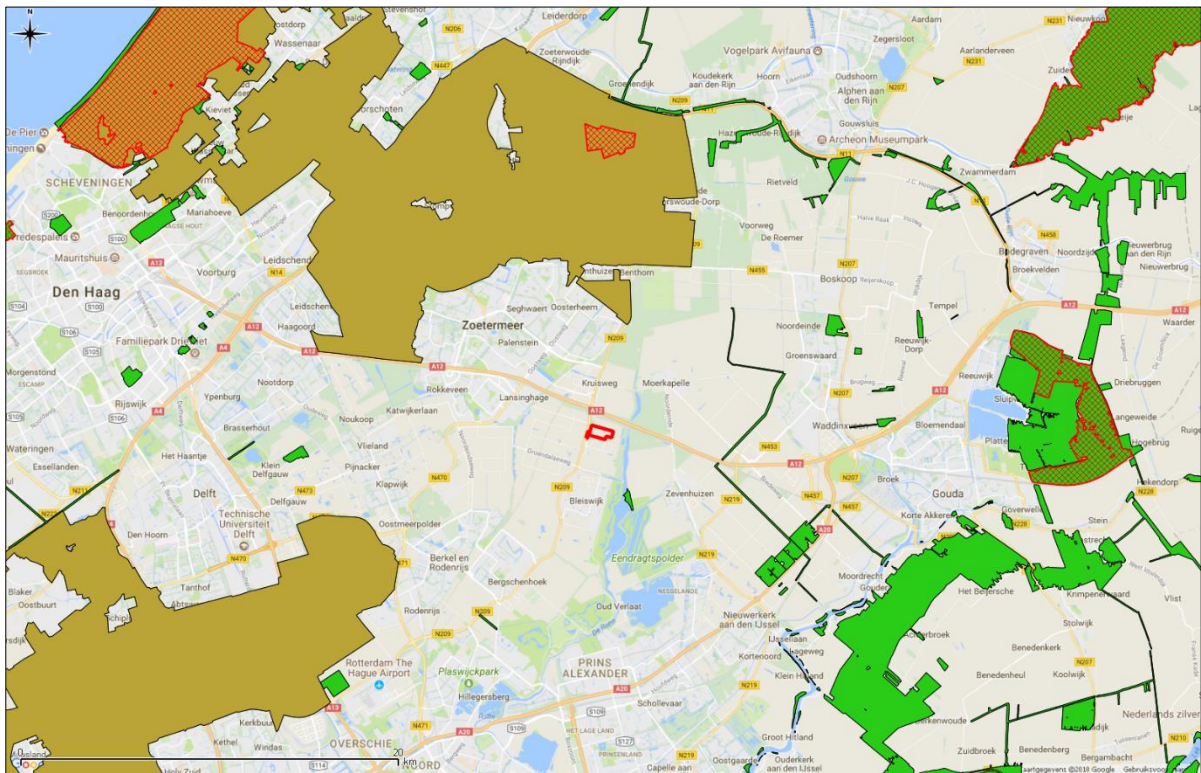
De Wet natuurbescherming, heeft voor wat betreft gebiedsbescherming, betrekking op de Europees beschermde Natura 2000-gebieden. De Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden worden in Nederland gecombineerd als Natura 2000-gebieden aangewezen. Als er naar aanleiding van projecten, plannen en activiteiten mogelijk significante effecten optreden, dienen deze vooraf in kaart gebracht en beoordeeld te worden. Projecten, plannen en activiteiten die mogelijk een negatief effect hebben op de beschermde natuur in een Natura 2000-gebied zijn vergunningsplichtig.

Het plangebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, “De Wilck”, bevindt zich op circa 9 kilometer afstand ten noorden van het projectgebied (zie figuur 10). Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Mede gezien de afstand tot het plangebied zijn externe effecten als licht en geluid uitgesloten. Met betrekking tot stikstofuitstoot is, afhankelijk van de toename van vrachtverkeer ten opzichte van de reeds verleende vergunning, een AERIUS-berekening mogelijk nodig om de effecten op Natura 2000-gebieden te toetsen. Indien er geen toename van vrachtverkeer wordt verwacht, is een toename aan stikstofdepositie op een Natura 2000-gebied bij voorbaat redelijkerwijs uitgesloten.

Gebiedsbescherming vanuit provinciaal beleid

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd ‘Natuurnetwerk Nederland’. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengestaan met mitigerende maatregelen. Daarnaast is binnen provincie Zuid-Holland ook de Groene Buffer provinciaal beschermd gebied.

Het plangebied is niet gelegen binnen het Natuurnetwerk Nederland (zie figuur 10). Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN ligt ongeveer 1,7 kilometer ten zuiden van het plangebied. Gezien de aard van de voorgenomen plannen zullen de omgevingscondities redelijkerwijs gelijk blijven, waardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van de huidige staat van het NNN niet worden aangetast. Vervolgonderzoek in het kader van het NNN wordt dan ook niet noodzakelijk geacht. Ook ligt het plangebied niet in of in de omgeving van de Groene Buffer.

Figuur 10. Ligging Natuurnetwerk Nederland (groen), groene buffer (bruin) en Natura 2000-gebieden (rood gearceerd) ten opzichte van perceel plangebied (rood omlijnd)

Toetsing beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden, conform de Wet natuurbescherming, heeft betrekking op alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van minimaal tien are of een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gelegen buiten de bebouwde kom. Wanneer houtopstanden worden geveld, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Aangezien bij de plannen geen (delen van) houtopstanden verwijderd worden is toetsing aan het onderdeel houtopstanden conform de Wet natuurbescherming bij dit plan niet aan de orde.

Toetsing soortenbescherming

De Wet natuurbescherming heeft, voor wat betreft soortenbescherming, betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, een aantal vissen, libellen en vlinders, enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten en een aantal vaatplanten. De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- Nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet Natuurbescherming)
- Europees beschermde soorten (artikel 3.5 Wet Natuurbescherming)
- Vogels (artikel 3.1 Wet Natuurbescherming)

De Wet natuurbescherming regelt dat de provincie bevoegd gezag is en de lijst met te beschermen soorten kan aanpassen op de situatie in de provincie. De soortbescherming kan hierdoor per provincie verschillen. In het algemeen gelden voor alle drie de categorieën de zogenoemde verbodsregels. Een ontheffing hierop wordt voor de eerste categorie (art. 3.10 WNB) met een lichte toets verleend. Voor de tweede en derde categorie geldt een zware toetsing. Het verschil binnen provincies zit vooral in het aantal nationaal beschermde soorten met een vrijstelling bij onder meer ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor alle soorten, dus ook voor de soorten die niet onder de aangewezen bescherming vallen, of die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht, geldt de zogenaamde 'algemene zorgplicht' (art. 1.11 Wnb). Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan aanwezige soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet veront-rusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Vanaf 1 januari 2017 moet, onder de Wet natuurbescherming, bij ruimtelijke ontwikkelingen naast de zorgplicht ook rekening gehouden worden met juridisch zwaarder beschermde soorten vanuit nationaal en Europees oogpunt. Beschermde soorten vanuit nationaal oogpunt betreffen soorten uit 'bijlage A en B' van de Wet natuurbescherming. Beschermde soorten vanuit Europees oogpunt betreffen soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, de soorten uit Bijlage 1 en 2 Verdrag van Bern, en Bijlage 1 verdrag van Bonn, en alle in Europa inheemse vogels (Vogelrichtlijn).

Op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het Ministerie van LNV (augustus 2009) wordt onderscheid gemaakt in verschillende categorieën vogelnesten. Van de meeste vogelsoorten zijn de nesten uitsluitend beschermd wanneer deze tijdens de broed- en nestperiode in gebruik zijn. Het gaat om soorten die jaarlijks nieuwe nesten maken. Van een aantal soorten roofvogels en uilen, koloniebroeders en gebouw bewonende vogelsoorten ('categorie 1-4 soorten') zijn de nesten en de functionele leefomgeving jaarrond beschermend. Ten slotte is er een categorie nesten van vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als die broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen ('categorie 5-soorten'). Vooralsnog is het uitgangspunt dat deze indeling gehandhaafd blijft, totdat de provincies deze hebben aangepast en vastgesteld.

Komen soorten van de hierboven genoemde beschermingsregimes voor, dan is de eerste vraag of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan dient er gekeken te worden of er (provinciale) vrijstelling verleend kan worden (al dan niet door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode), of dat er een alternatieve oplossing mogelijk is waardoor er geen negatief effect kan plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, zal ontheffing aangevraagd moeten worden op basis van een geldig wettelijk belang, waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing kan dan onder voorwaarden worden verleend.

Voor een aantal algemene soorten is het toegestaan om deze zonder ontheffing te vangen en/of de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat. De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met 1. de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, inclusief het daarop volgende gebruik van het gebied; 2. bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw; 3. bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer; 4. bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Vogels

De bebouwing bestaat grotendeels uit loodsen. Er is geen bebouwing aanwezig met geschikte nestlocaties voor soorten met jaarrond beschermde nesten als huismus, gierzwaluw en kerkuil. Hiervoor zijn geen geschikte verblijfplaatsen aanwezig als ruimtes tussen dak en dakbeschot of beschutte richels. Daarnaast zijn deze soorten of sporen hiervan niet waargenomen binnen of in de directe omgeving van het plangebied. Verder zijn binnen of in de directe omgeving van het plangebied geen nestlocaties van soorten met jaarrond beschermde nesten aangetroffen als buizerd, sperwer en ransuil, welke met name in opgaand groen broeden. Wel kan in de gebouwen en het opgaand groen een algemene soort als spreeuw, tijftjaf, pimpelmees, houtduif of winterkoning tot broeden komen.

Subconclusie

Bij uitvoering van de plannen gaan geen nestlocaties van soorten met een jaarrond beschermde status verloren. Bij het verwijderen van de bebouwing en het opgaand groen kunnen mogelijk wel nesten verloren gaan die niet jaarrond zijn beschermd. Voor de betreffende vogelsoorten geldt dat, indien het verwijderen van het opgaand groen en de bebouwing buiten het broedseizoen wordt uitgevoerd, er redelijkerwijs geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Bij twijfel over de aan/afwezigheid van een verlaet broedgeval (bijvoorbeeld van een houtduif) dient een controle hieromtrent zekerheid te bieden. De voorgenomen plannen zullen geen afname van essentieel broedhabitat veroorzaken van een vogelsoort, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties is dan ook uitgesloten.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de Zoogdiervereniging is het plangebied gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, baardvleermuis, tweekleurige vleermuis, meervleermuis en watervleermuis.

De te slopen gebouwen bevatten op meerdere plekken geschikte openingen als open stootvoegen en ruimtes tussen betimmering en muur. Deze openingen leiden naar geschikte verblijfplaatsen in de spouwmuuren en achter betimmering. Foerageergebied is minimaal aanwezig binnen het plangebied. Met name de vijver en het opgaand groen rond het kantoorgebouw van Royal FloraHolland zou hiervoor gebruikt kunnen worden. Gezien het enkele bomen betreft en dit deel in de toekomstige situatie een groene functie behoudt is enig effect redelijkerwijs uitgesloten. Binnen het plangebied zijn geen natuurlijke lijnvormige elementen aanwezig. De loodsen zouden mogelijk dienst kunnen doen als leidraad voor een vliegroute. In de omgeving zijn echter voldoende andere gebouwen aanwezig die deze functie kunnen vervullen. Een effect op mogelijk aanwezige vliegroutes is redelijkerwijs uitgesloten.

Subconclusie

In de te slopen gebouwen binnen het plangebied kunnen vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Negatieve effecten op vleermuizen zijn niet op voorhand uitgesloten en nader onderzoek naar de aanwezigheid van potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen is noodzakelijk om negatieve effecten te kunnen voorkomen.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied vormt matig geschikt habitat voor grondgebonden zoogdieren. Soorten als egel, konijn en huisspitsmuis kunnen in de groenere delen van het plangebied worden waargenomen. Door de kleine hoeveelheid groen en aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied betreft de ontwikkeling geen afname van essentieel foerageergebied voor deze soorten. Daarbij geldt voor al deze soorten een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om tijdens de werkzaamheden voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen, met name een relatief trage soort als de egel die onder dichte beplanting verscholen kan zitten. Dit houdt in dat al het redelijkerwijs mogelijke gedaan dient te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om het werkgebied zelfstandig en veilig te kunnen verlaten. Indien noodzakelijk dienen soorten zorgvuldig te worden verplaatst naar buiten het werkgebied.

Volgens de verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde soorten bever en waterspitsmuis voor. Aanwezigheid van deze soorten is gezien het ontbreken van geschikt leefgebied redelijkerwijs uitgesloten. De aanwezigheid van andere strenger beschermde grondgebonden zoogdiersoorten zijn op basis van de verspreidingsgegevens en/of het ontbreken van geschikt habitat eveneens redelijkerwijs uitgesloten.

Subconclusie

Met de ontwikkeling binnen het plangebied gaat geen (essentieel) leefgebied van een grondgebonden zoogdiersoort verloren. Inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van lokale populaties van soorten is niet aan de orde. In het kader van de zorgplicht is het echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor (incidenteel) aanwezige individuen.

Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van de ringslang. De waarnemingen hebben betrekking op de natuurgebieden in de omgeving. Het plangebied zelf en de directe omgeving biedt geen geschikt habitat voor deze soorten. Het voorkomen ervan binnen het plangebied is daarmee dan ook uitgesloten.

Subconclusie

Negatieve effecten op reptielen zijn op voorhand uitgesloten.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied zijn algemene soorten bekend als bruine kikker, gewone pad, bastaardkikker en kleine watersalamander. Volgens de verspreidingsgegevens is in de omgeving van het plangebied ook de niet vrijgestelde rugstreeppad bekend. Gezien de verharding is het grootste deel van het plangebied niet geschikt voor amfibieën. De vijver in het westen kan mogelijk voortplantingswater bieden voor algemene amfibieën. Het bevat vanwege de diepte echter waarschijnlijk vis, waardoor de poel niet zeer geschikt is. Voor rugstreeppad biedt dit oppervlaktewater geen geschikt habitat. Wel kan de rugstreeppad, een pioniersoort, het plangebied tijdens de werkzaamheden koloniseren wanneer op het juiste moment de geschikte omstandigheden zich voordoen.

Subconclusie

De voorgenomen plannen zullen geen afname van geschikt essentieel habitat van een amfibieënsoort veroorzaken, inbreuk op de gunstige staat van instandhouding van populaties is dan ook uitgesloten. In het kader van de algemene zorgplicht is het wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor eventueel passerende individuen. Daarnaast dient tijdens de werkzaamheden, ter voorkoming van kolonisatie door rugstreeppad, de ontwikkeling van ondiepe plassen in het voortplantingsseizoen (maart – augustus), en opslag van los zand in het najaar (september – februari) te worden vermeden.

Vissen

Het oppervlaktewater binnen het plangebied biedt geen geschikt habitat voor beschermde vissen. Hierdoor kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

Subconclusie

Negatieve effecten op beschermde vissen zijn op voorhand uitgesloten.

Ongewervelde diersoorten

In de ruime omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten vlinders en libellen. Al deze soorten stellen echter zeer specifieke eisen aan hun habitat, wat in het plangebied niet aanwezig is. Daarbij biedt het plangebied geen geschikt (voortplantings-)habitat voor deze soortgroepen. Aantasting van (deel)populaties van een beschermde libellen- of vlindersoort is met zekerheid niet aan de orde. De aanwezigheid van de overige beschermde ongewervelde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, is eveneens uitgesloten. Binnen het plangebied en in de omgeving is hiervoor geen geschikt habitat aanwezig.

Subconclusie

Negatieve effecten voor beschermde ongewervelde soorten zijn op voorhand uitgesloten.

Vaatplanten

In de directe omgeving van het plangebied zijn beschermde soorten bekend als glad biggenkruid, groot spiegelklokje, kleine wolfsmelk, muurbloem en schubvaren. Deze soorten stellen echter zeer specifieke eisen aan hun standplaatsen. Gezien het aanwezige biotoop en binnenstedelijke ligging van het plangebied is de aanwezigheid van dergelijk beschermde vaatplanten redelijkerwijs uitgesloten.

Subconclusie

Negatieve effecten voor beschermde vaatplanten worden op voorhand uitgesloten.

Conclusie

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeluid worden uitgevoerd, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden het bepaalde in de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten, in acht te worden genomen:

- Bij uitvoering van de (sloop)plannen zijn negatieve effecten op vaste verblijfplaatsen van een vleermuizensoort niet uitgesloten. Protocolair veldonderzoek naar de functionaliteit van de bebouwing voor vleermuizen wordt noodzakelijk geacht. Indien van toepassing kunnen middels het tijdig treffen van de juiste maatregelen en het aanvragen van een ontheffing de (sloop)werkzaamheden alsnog doorgang vinden. Een ontheffingsaanvraag bij de provincie Zuid-Holland dient te allen tijde te worden onderbouwd met een activiteitplan waar aspecten als de specifieke maatregelen, het wettelijk belang, een alternatievenafweging en de planning in zijn opgenomen;
- Ter voorkoming van kolonisatie door de rugstreeppad dient tijdens de werkzaamheden in het voortplantingsseizoen (maart – augustus) de langdurige aanwezigheid van ondiepe plassen en in het najaar (september – februari) de opslag van zand te worden voorkomen.
- Ten aanzien van broedvogels dient, om overtreding op voorhand redelijkerwijs te voorkomen, het verwijderen van nestgelegenheid (sloop gebouwen of verwijderen opgaand groen) buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, of een controle moet de aanwezigheid van een broedgeval kunnen uitsluiten
- Ten behoeve van (incidenteel) aanwezige algemene soorten dient de zorgplicht in acht te worden genomen, met name ten aanzien van de konijnenburcht.

Daarnaast zal met betrekking tot het onderdeel Natura 2000, wanneer er sprake is van een toename van vrachtverkeer ten opzichte van de reeds verleende vergunning, middels een enkelvoudige AERIUS-berekening, inzichtelijk moeten worden gemaakt of er sprake is van een significantie toename van de stikstofdepositie ter plaatse van Natura 2000-gebieden. Vervolgonderzoek ten behoeve van het NNN en/of toetsing aan het onderdeel houtopstanden (voormalige Boswet) is bij dit plan verder niet aan de orde.

Samenvatting

In onderstaande tabel is samengevat of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden, en wat de eventuele vervolgstappen zijn, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is tevens weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht (potentiele) aanwezigheid beschermde soorten/gebieden en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Potentieel aanwezig	Sprake van verstoring	Vervolgtraject / maatregelen	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	Algemeen	Ja	Mogelijk	Sloop en verwijderen opgaand groen buiten broedseizoen of controle vooraf	Globale broedseizoen loopt van maart tot half augustus
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	-	-
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Vervolgonderzoek naar gebruik van gebouwen door vleermuizen	Bij aanwezigheid is voor de sloop een ontheffing nodig
	Foerageerhabitat	Ja	Nee	-	-
	Vliegroutes	Ja	Nee	-	-
Grondgebonden zoogdieren		Ja	Mogelijk	Zorgplicht	Heeft betrekking op een soort als de egel
Reptielen		Nee	Nee	-	-
Amfibieën		Ja	Mogelijk	Zorgplicht	Heeft betrekking op een soort als de gewone pad
Vissen		Nee	Nee	-	-
Ongewervelden		Nee	Nee	-	-
Vaatplanten		Nee	Nee	-	-

Gebiedsbescherming	Afstand tot gebied	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Bijzonderheden / opmerkingen
Natura 2000	ca. 9 km	Mogelijk	Bij toename vrachtverkeer AERIUS-berekening	-
Natuurnetwerk Nederland	ca. 1,7 km	Nee	-	Wezenlijke ecologische waarde en kenmerken blijven gelijk
Houtopstanden	-	Nee	-	Niet van toepassing

Geraadpleegde bronnen

Algemene Literatuur

- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (red.) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden / European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.
- Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Algemene websites

- bij12.nl (kennisdocumenten van o.a. huismus, gierzwaluw en diverse vleermuissoorten)
- eis-nederland.nl (soortgegevens ongewervelden)
- floron.nl (soortgegevens planten)
- ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- sovon.nl (soortgegevens vogels)
- synbiosys.alterra.nl/natura2000 (Natura 2000-gebieden)
- verspreidingsatlas.nl/planten (verspreidingsgegevens planten)
- vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-03-01 (wettekst Wet natuurbescherming)
- www.zoogdierverseniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Provinciale websites

- <https://www.zuid-holland.nl/overons/feiten-cijfers/interactieve/> (NNN en natuurbeheerplan Zuid-Holland)

Ecologisch onderzoek vleermuizen Royal Flora Holland, te Bleiswijk Tussenrapportage

Rapportnummer: P00405

Datum: 15 augustus 2018

Contactpersoon opdrachtgever:

Projectteam BRO: Marcel Koen, Ineke Kroes, Job van Schuppen

Trefwoorden: Vleermuizen, Protocollair onderzoek

Bron foto kافت:

Beknopte inhoud:

BRO
Hoofdvestiging
Postbus 4
5280 AA Boxtel
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
F +31 (0)411 850 401
E info@bro.nl

Inhoudsopgave

pagina

1. AANLEIDING	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel	3
1.3 Leeswijzer	3
2. OMSCHRIJVING PLANGEBIED	4
2.1 Huidige situatie	4
2.2 Aanwezige ecotopen	6
3. WERKWIJZE	7
4. RESULTATEN	10
4.1 Vleermuizen per soort	10
4.2 Vleermuizen per functie	14
5. VOORLOPIGE EFFECTENBEOORDELING	16

1. AANLEIDING

1.1 Aanleiding

Er zijn plannen voor een bestemmingsplanwijziging ten behoeve van de herontwikkeling van de locatie van de oude veiling van Royal Flora Holland. Hiervoor zal groen verdwijnen, grondverzet plaatsvinden en de gebouwen zullen worden gesloopt.

Om te voldoen aan nationale en internationale regelgeving is het verplicht om, voordat de ingreep plaatsvindt, een onderzoek te doen naar het eventueel voorkomen van beschermde flora en fauna.

Om de effecten van de plannen op natuurwaarden te bepalen is in opdracht van BRO in april 2018 een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Uit dat onderzoek bleek dat het plangebied mogelijk geschikt is voor vleermuizen.

Door het verdwijnen van de gebouwen en de kruiden, struik- en boombegroeiing achter de panden kunnen mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen en/of foerageergebieden en vliegroutes verdwijnen.

1.2 Doel

Dit onderzoek zal antwoord geven op de volgende vragen:

- Welke soorten vleermuizen komen momenteel voor in het plangebied?
- Welke functies heeft het plangebied voor de aanwezige vleermuizen?
- Leidt de ingreep tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming?

1.3 Leeswijzer

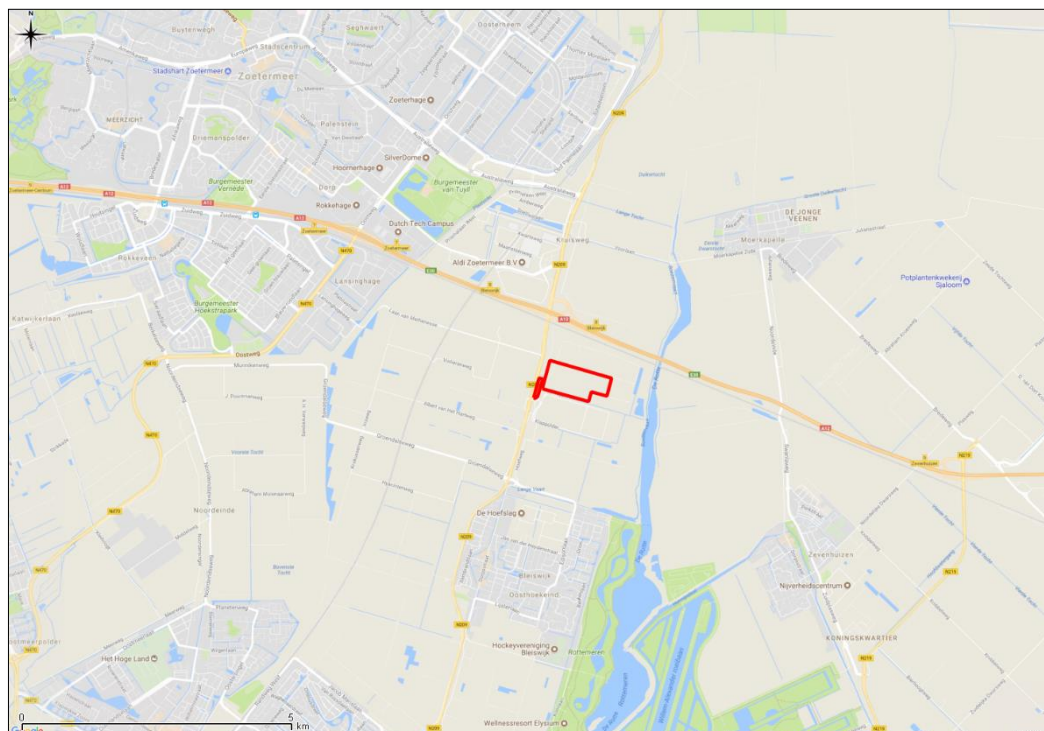
Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van het plangebied, voor wat betreft de huidige en de toekomstige situatie. In hoofdstuk 3 worden de methode van werken en de onderzoeksinspanning beschreven. In hoofdstuk 4 worden de tussentijdse resultaten van het vleermuisonderzoek gepresenteerd. De mogelijke effecten van de ingreep worden, voor zover al mogelijk, gerelateerd aan de aanwezige soorten vleermuizen in hoofdstuk 5. Hoofdstuk 6 bestaat uit een korte bronnenlijst.

2. OMSCHRIJVING PLANGEBIED

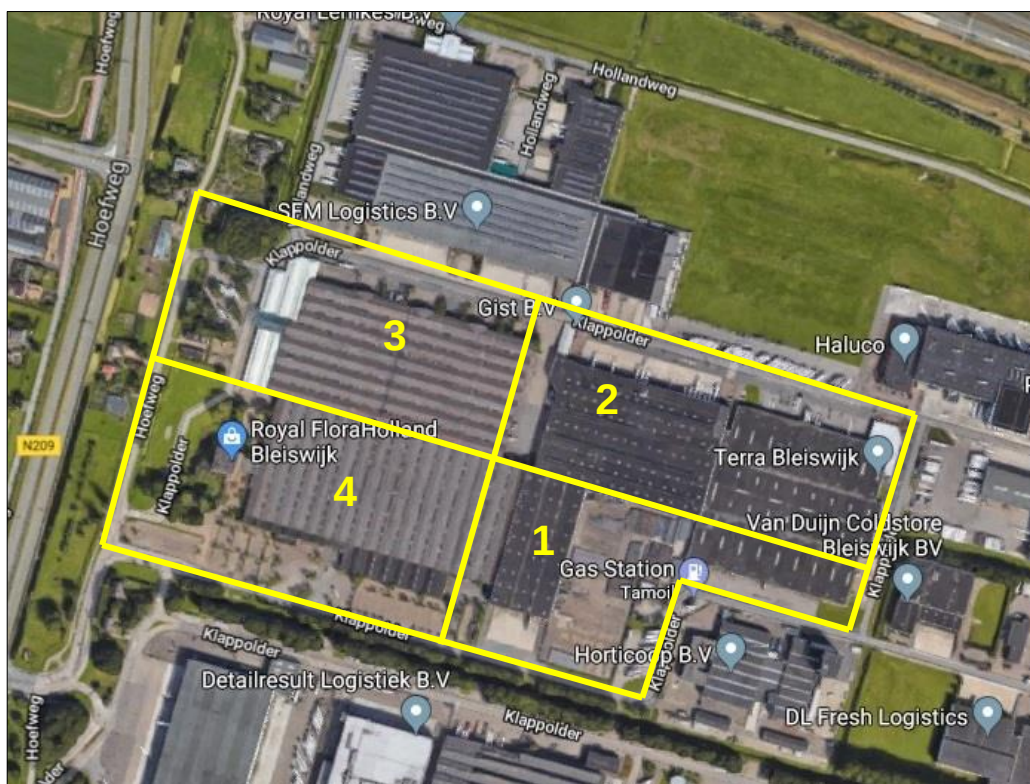
2.1 Huidige situatie

Ligging van het plangebied

Het plangebied bevindt zich aan de Klappolder in de Gemeente Lansingerland, een industrieterrein tussen Bleiswijk en Zoetermeer en bestaat uit de oude veilinggebouwen van Royal Flora Holland. Het plangebied is rood omlijnd weergegeven op de topografische kaart (figuur 1) en rood omkaderd weergegeven op de luchtfoto (figuur 2).

Figuur 1. Topografische kaart van de omgeving. Het plangebied is rood omlijnd.

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving. De gele hokken corresponderen met de globale indeling in onderzoeksgebieden, er zijn 4 onderzoeksgebieden onderscheiden, gezien de grootte van het terrein.

Het plangebied bestaat momenteel uit het kantoor van Royal Flora Holland en de bijbehorende veilinghallen en het distributiecentrum. In figuur 2 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. Hierop is tevens aangegeven hoe het plangebied is ingedeeld in onderzoeksgebieden. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

Figuur 3. Kantoorgebouw in westen plangebied

Figuur 4. Kantoorgebouw en laad- en losperrons aan noord-zijde plangebied

Figuur 5. Ingang oostzijde plangebied

Figuur 6. Zuidwesthoek plangebied

Figuur 7. Inham noordzijde plangebied

Figuur 8. Zuidoosthoek plangebied

Toekomstige situatie

Alle gebouwen binnen het plangebied worden gesloopt. Hiervoor in de plaats wordt een nieuw distributiecentrum gebouwd (figuur 9).

2.2 Aanwezige ecotopen

Binnen het plangebied zijn de volgende ecotopen aanwezig:

- Veilinggebouwen
- Parkeerplaatsen
- Vijver en sloot
- Grasveld
- Tuinen
- Verruigd terrein met kruiden en opslag
- Struweel en bomen

3. WERKWIJZE

De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd aan de hand van het vleermuisprotocol (2017) dat is opgesteld door Gegevensautoriteit Natuur (GAN), Netwerk Groene Bureaus (NGB) en Zoogdiervereniging. Tijdens de veldbezoeken is op grond van geluid en zicht geïnventariseerd. Vleermuizen maken gebruik van echolocatie om zich te oriënteren in een gebied en voor het lokaliseren van prooien tijdens de jacht. Deze echolocatie vindt plaats door middel van ultrasone geluiden die de vleermuis produceert en zijn soort specifiek. Met behulp van een ultrasounddetector (batdetector) kunnen deze geluiden voor mensen hoorbaar worden gemaakt. Tijdens het onderzoek is gebruikgemaakt van een Petterson D240x ultrasounddetector (batdetector) en een sterke zaklamp (TK41 Max 860 Lumens). Met een Edirol R-09 RH digitale recorder zijn geluidsopnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd met behulp van het programma Bat Sound Pro 3.31b. Verder is gebruik gemaakt van een Elekon Batlogger M, een zeer gevoelige heterodyne batdetector die niet alleen het geluid registreert, maar ook de exacte locatie van het vleermuisgeluid, de tijd van de waarneming, en de exacte lokale weersomstandigheden op dat moment.

Op basis van de aanwezige ecotopen zijn de volgende functies te verwachten:

- Vliegroutes en foerageergebieden;
- Paarverblijven;
- Kraamverblijven
- Zomerverblijf.

Gezien de aard van de bebouwing en de grootte van het plangebied is ervoor gekozen om het plangebied voor het vleermuisonderzoek op te delen in vier delen (zie figuur 2). De vleermuisinventarisaties zijn gedaan op basis van deze indeling.

De veldinventarisaties in deelgebied 1 vonden plaats op 20 mei ('s avonds), 21 mei ('s morgens) en 21 juni ('s avonds). Deelgebied 2 is geïnventariseerd op 21 mei ('s avonds), 22 mei ('s ochtends) en 27 juni ('s avonds). Deelgebied 3 is geïnventariseerd op 25 mei ('s avonds), 26 mei ('s ochtends) en 1 juli ('s avonds). Deelgebied 4 is geïnventariseerd op 3 juni ('s avonds), 4 juni ('s ochtends) en 4 juli ('s avonds). Alle inventarisaties vonden plaats onder gunstige weersomstandigheden (zie tabel 1).

Tabel 1 Bezoeken i.v.m. vleermuis- en gierzwaluw en huismusinventarisaties

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur	Zon op/ onder	Weer	Temp.
20-05-2018 Locatie 1	<u>Vleermuizen</u> : Inspectie plangebied, Kraamverblijf- en zwermplaats, zomer-verblijf, vliegroute, foeragegebied	21.30 - 23.40	05.38/ 21.37	Wind gemiddeld 2 Bft Vrijwel onbewolkt Geen neerslag	15.4°C
21-05-2018 Locatie 1	<u>Vleermuizen</u> : Kraamverblijf- en zwermplaats, zomerverblijf, vliegroute, foeragegebied	03.30- 05.40	05.36/ 21.39	Wind gemiddeld 3 Bft Half tot zwaarbewolkt Geen neerslag	19.2°C
21-05-2018 Locatie 2	<u>Vleermuizen</u> : Inspectie plangebied, Kraamverblijf- en zwermplaats, zomer-verblijf, vliegroute, foeragegebied	21.30 - 23.40	05.36/ 21.39	Wind gemiddeld 3 Bft Half tot zwaarbewolkt Geen neerslag	19.2°C
22-05-2018 Locatie 2	<u>Vleermuizen</u> : Kraamverblijf- en zwermplaats, zomerverblijf, vliegroute, foeragegebied	03.30- 05.35	05.35/ 21.40	Wind gemiddeld 2 Bft Geheel bewolkt Geen neerslag	18,3°C
25-05-2018 Locatie 3	<u>Vleermuizen</u> : Inspectie plangebied, Kraamverblijf- en zwermplaats, zomer-verblijf, vliegroute, foeragegebied	21.45 - 23.45	05.31/ 21.44	Wind gemiddeld 2 Bft Vrijwel geheel bewolkt Geen neerslag	20.6°C
26-05-2018 Locaties 3	<u>Vleermuizen</u> : Kraamverblijf- en zwermplaats, zomerverblijf, vliegroute, foeragegebied	03.30- 05.30	05.30/ 21.46	Wind gemiddeld 2 Bft Zwaarbewolkt Geen neerslag	23,0°C
03-06-2018 Locatie 4	<u>Vleermuizen</u> : Inspectie plangebied, Kraamverblijf- en zwermplaats, zomer-verblijf, vliegroute, foeragegebied	21.45 - 24.00	05.23/ 21.55	Wind gemiddeld 2 Bft Zwaarbewolkt Geen neerslag	19.3°C
04-06-2018 Locaties 4	<u>Vleermuizen</u> : Kraamverblijf- en zwermplaats, zomerverblijf, vliegroute, foeragegebied	03.20- 05.30	05.22/ 21.56	Wind gemiddeld 2 Bft Zwaarbewolkt Geen neerslag	18,2°C

21-06-2018	<u>Vleermuizen</u> : Kraamverblijf- en zwermplaats, zomerverblijf, vliegroute, foerageergebied	22.00-24.00	05.18/ 22.06	Wind gemiddeld 3 Bft Zwaarbewolkt Geen neerslag	14,4°C
27-06-2018	<u>Vleermuizen</u> : Kraamverblijf- en zwermplaats, zomerverblijf, vliegroute, foerageergebied	22.00-24.00	05.20/ 22.06	Wind gemiddeld 3 Bft Half bewolkt Geen neerslag	17,9°C
01-07-2018	<u>Vleermuizen</u> : Kraamverblijf- en zwermplaats, zomerverblijf, vliegroute, foerageergebied	22.00 - 24.00	05.23/ 22.05	Wind gemiddeld 4 Bft Onbewolkt Geen neerslag	21,3°C
04-07-2018	<u>Vleermuizen</u> : Kraamverblijf- en zwermplaats, zomerverblijf, vliegroute, foerageergebied	22.00-24.00	05.25/ 22.04	Wind gemiddeld 2 Bft Half tot zwaarbewolkt Geen neerslag	19,2°C

4. RESULTATEN

4.1 Vleermuizen per soort

Deelgebied 1

De veldinventarisaties in deelgebied 1 vonden plaats op 20 mei ('s avonds), 21 mei ('s morgens) en 21 juni ('s avonds).

Tijdens geen enkele van de drie voorjaarsbezoeken zijn in dit deelgebied vleermuizen waargenomen, aan de zuidkant en oostkant van het gebouw. Er werd in de buurt van het gebouw slechts een keer een gewone dwergvleermuis waargenomen. Dat was op 21 mei 's ochtends vroeg, hij vloog vanaf de bomenrij dwars over het open veld en over de gebouwen heen richting het noorden (zie fig. 9). Er werden op alle drie inventarisatiemomenten wel regelmatig, d.w.z. 's avonds vanaf ongeveer een kwartier na start van de inventarisaties tot einde waarneming, en 's morgens vanaf start waarneming tot ongeveer een half uur voor zonsopkomst steeds drie foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen langs de bomenrij aan de zuidrand van het plangebied. Er zijn bij het gebouw geen uitvliegende vleermuizen gevonden en is geen zwermgedrag waargenomen. Er werden in het voorjaar tijdens de eerste en tweede ronde veel nestelende meeuwen aangetroffen op het dak van het meest oostelijke gebouw.

Deelgebied 2

Deelgebied 2 is geïnventariseerd op 21 mei ('s avonds), 22 mei ('s ochtends) en 27 juni ('s avonds).

Deelgebied 2 gaf hetzelfde beeld dan deelgebied 1, ook hier werden op geen van de drie voorjaarsinventarisaties vleermuizen waargenomen in de directe omgeving van het gebouw. Er zijn geen uitvliegende vleermuizen waargenomen, en er is eveneens geen zwermgerag geconstateerd. Ook hier werden in het voorjaar tijdens de eerste en tweede ronde veel nestelende meeuwen aangetroffen op het dak van het meest oostelijke gebouw.

Deelgebied 3

Deelgebied 3 is geïnventariseerd op 25 mei ('s avonds), 26 mei ('s ochtends) en 1 juli ('s avonds).

Rondom het gebouw van deelgebied 3 zijn eveneens geen vleermuizen waargenomen tijdens de voorjaarsinventarisaties. Er waren geen uitvliegende exemplaren en er is eveneens geen zwermgedrag geconstateerd. Wel zijn in het perkje met bomen, ten westen van het gebouw op de twee avondinventarisaties twee foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Op de eerste avond (25 mei) waren ze daar foeragerend aanwezig vanaf 22.10 tot het 23.00 uur. Op de tweede avond (1 juli) waren twee gewone dwergvleermuizen aanwezig bij dit perkje, vanaf 22.30 tot 24.00 uur, het einde van de waarneming (zie figuur 9).

Deelgebied 4

Deelgebied 4 is geïnventariseerd op 3 juni ('s avonds), 4 juni ('s ochtends) en 4 juli ('s avonds)'.

Op de eerste inventarisatieavond zijn hier geen vleermuizen waargenomen. Tijdens het ochtendbezoek op 4 juni zijn rond half vier tussen de bomen langs de vijver twee gewone dwergvleermuizen foeragerend waargenomen. Op 4 juli zijn op dezelfde plek, tussen de bomen bij de vijver tussen 22.30 en 24.00 uur twee gewone dwergvleermuizen aangetroffen. Er zijn ook hier geen uitvliegende exemplaren geconstateerd, en er was eveneens geen zwermgedrag op deze plek.

Tabel 2 Totaal nachtelijke waarnemingen in het veld van passerende en foeragerende vleermuizen in en om het plangebied

		Deelgebied 1										
		20-05-2018 Avond		21-05-2018 Ochtend		21-06-2018 Avond		??-08-2018 Avond		??-09-2018 Avond		
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Totaal waarnemingen
Gewone dwergvleer-muis	Pipistrellus pipistrellus	3	0	3	1	3	0					

		Deelgebied 2										
		21-05-2018 Avond		22-05-2018 Ochtend		27-06-2018 Avond		??-08-2018 Avond		??-09-2018 Avond		
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Totaal waarnemingen
Gewone dwergvleer-muis	Pipistrellus pipistrellus	0	0	0	0	0	0					

		Deelgebied 3										
		25-05-2018 Avond		26-05-2018 Ochtend		01-07-2018 Avond		??-08-2018 Avond		??-09-2018 Avond		Totaal waarnemingen
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	
Gewone dwergvleer-muis	Pipistrellus pipistrellus	2	0	0	0	2	0					

		Deelgebied 4										
		03-06-2018 Avond		04-06-2018 Ochtend		04-07-2018 Avond		??-08-2018 Avond		??-09-2018 Avond		
Nederlandse naam	Weten-schappelijke naam	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Foeragerend	Passerend	Totaal waarnemingen
Gewone dwergvleer-muis	Pipistrellus pipistrellus	0	0	2	0	2	0					

4.2 Vleermuizen per functie

Kraamverblijven

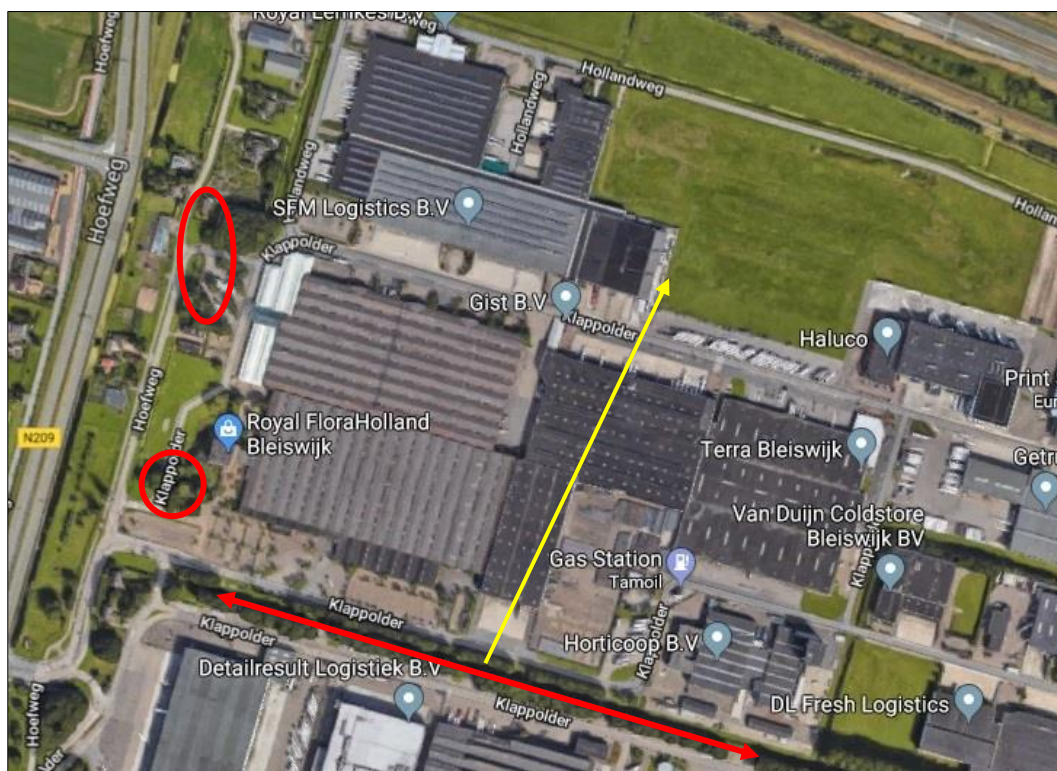
Er is in het voorjaar 2018 in deelgebied 1, 2, 3 en 4 d.w.z. rond de gebouwen van Royal Flora, geen vleermuisactiviteit geconstateerd, d.w.z., er was geen sprake van zwermgedrag of van uitvliegende vleermuizen. Er werden in de perkjes en bomenrij wel foeragerende vleermuizen aangetroffen, maar deze kwamen niet uit de gebouwen. Er zijn geen kraamverblijven geconstateerd.

Foerageergebieden en vliegroutes

In het voorjaar zijn er tijdens zowel de avond- als ochtendrondes enkele gewone dwergvleermuizen aangetroffen in de randen van het plangebied en in het perkje bij de vijver naast het kantoorgebouw. In totaal zijn er maximaal drie gewone dwergvleermuizen per avond/ochtend foeragerend aangetroffen. Er is eenmalig een passerende gewone dwergvleermuis waargenomen, er is geen vliegroute geconstateerd.

Paarverblijven

In het najaar zal moeten blijken of de directe omgeving of het gebouw van het complex van Royal Flora wellicht als paarplaats gebruikt wordt. Gezien het foerageergedrag van de aanwezige gewone dwergvleermuis rondom het kantoor is dit niet helemaal ondenkbeeldig.

Figuur 9. Vleermuis waarnemingen. De twee rode ovalen geven aan waar door gewone dwergvleermuizen gevoederd werd. De dubbelzijdige rode pijl geeft eveneens foerageeractiviteit weer van de gewone dwergvleermuis, langs de bomenrij. De gele pijl dwars over het veld en het gebouw geeft de eenmalige waarneming van een passerende gewone dwergvleermuis weer, op de ochtend van 21 mei.

5. VOORLOPIGE EFFECTENBEOORDELING

Met de gevonden resultaten valt er nog niet zo heel veel te zeggen over de effecten van de ingreep voor de functies van het terrein voor vleermuizen.

Er is in elk geval geen sprake van kraamverblijven of zomerverblijven.

Het plangebied wordt door minimaal drie vleermuizen gebruikt als foerageergebied, er zijn gewone dwergvleermuizen aangetroffen op meerdere avonden. Het lijkt er in eerste instantie niet op dat hier sprake is van een essentieel foerageergebied, maar de waarnemingen in het najaar moeten dit eerst bevestigen. Ook kan nog geen uitspraak gedaan worden over eventuele paarverblijfplaatsen.